

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **Mgr. J. H.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2019, č. j. MPSV-2019/205932-916, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 7. 2021, č. j. 42 Ad 21/2019 – 58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Ústí nad Labem (dále jen „úřad práce“) rozhodnutím ze dne 12. 9. 2019 nepřiznal žalobci dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení – od 1. 7. 2019 podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře.

[2] Rozhodnutí napadl žalobce odvoláním, jež žalovaný zamítl rozhodnutím označeným v návěti.

[3] Mezi žalobcem a správními orgány byla sporná otázka, zda prostor, který žalobce obývá, lze považovat za byt ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Jak žalovaný, tak úřad práce vyšli ze sdělení příslušného stavebního úřadu, dle něhož se v případě prostoru pronajatého žalobcem nejedná o soubor místností nebo samostatnou obytnou místnost. Prostor dle správních orgánů nesplňuje definici samostatného bytu dle § 3 písm. i) vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, neboť pokud tvoří byt jedna obytná místnost, musí mít plochu nejméně 16 m². Nájemní prostor obývaný žalobcem má 13,7 m², výměra WC se sprchovým koutem činí 1,8 m², přičemž prostor byl zkolaudován jako internátní pokoj, nikoliv jako byt. Není tedy ve smyslu příslušných stavebních předpisů určen pro bydlení, neodpovídá požadavkům na trvalé bydlení a není k tomuto účelu určen, takže nesplňuje požadavky zákona o státní sociální podpoře.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou, kterou krajský soud zamítl jako nedůvodnou.

[5] Krajský soud shledal správní rozhodnutí I. stupně i rozhodnutí žalovaného přezkoumatelnými. Uvedl, že z půdorysu objektu, v němž žalobce bydlí, je zjevné, že jde o samostatný prostor tvořený místností o výměře nižší než 16 m² a větší než 8 m² a dále prostor s WC a sprchovým koutem se vstupem přímo z uvedené místnosti. Krajský soud dal žalobci za pravdu, že jím obývaný prostor je tvořen dvěma místnostmi, nicméně daný soubor místností nebyl zkolaudován jako byt. Krajský soud se tedy zabýval otázkou, zda soubor místností splňuje svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením požadavky na trvalé bydlení, přičemž dospěl k závěru, že nejsou splněny podmínky stavebního předpisu, aby mohl být prostor považován za byt. Krajský soud proto uzavřel, že prostor, který žalobce obývá, nelze považovat za byt ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře.

[6] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž namítal, že obytný prostor, jež má pronajatý, se má pro účely přiznání příspěvku na bydlení považovat za byt a pro tento závěr uvádí rozsáhlou argumentaci.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti upozornil, že stěžovatel opakuje argumentaci z žaloby a z dalších svých vyjádření a nadále rozporuje skutečnosti, které byly projednány v rámci správního řízení a řízení před krajským soudem. Žalovaný proto odkázal na svá předchozí vyjádření a uzavřel, že své rozhodnutí i rozsudek krajského soudu považuje za zákonné, srozumitelné, odůvodněné a mající oporu ve spise.

[8] Před krajským soudem ve věci rozhodl specializovaný samosoudce, uplatní se proto § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), podle nějž *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*

[9] Nejvyšší správní soud konstantně judikuje, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Situace, v nichž lze kasační stížnost shledat přijatelnou, vymezil Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Ačkoliv se usnesení týkalo dřívějšího znění § 104a s. ř. s., jež dopadalo pouze na věci mezinárodní ochrany, vymezená kritéria se uplatní i po účinnosti novely rozšiřující posouzení přijatelnosti i na další věci (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Kasační stížnost je proto přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případě zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021 - 23, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021 - 31).

[10] V nyní projednávané věci Nejvyšší správní soud takový podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal. Především je nutné připomenout, že zcela totožnou otázku (tj. zda prostor obývaný stěžovatelem je bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře), resp. přijatelnost kasační stížnosti v typově shodné věci stěžovatele řešil Nejvyšší správní soud již několikrát, mimo jiné v usnesení ze dne 9. 11. 2021, č. j. 6 Ads 267/2021 - 36, přičemž ve všech případech shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, resp. nepřijatelnou.

pokračování

[11] Kasační námitka stěžovatele spočívá v tom, že jím obývaný prostor je bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Z předcházejícího řízení k tomu plyne, že prostor není zkolaudován jako byt a že daný soubor místností nesplňuje požadavky na trvalé bydlení.

[12] Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že „§ 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře jasně váže výplatu příspěvku pouze na užívání obytných místností určených k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností coby bytu. Výše uvedené podporuje též úmysl zákonodárce (ratio legis), který lze dovodit z důvodové zprávy k návrhu novely zákona o státní sociální podpoře provedené zákonem č. 252/2014 Sb.; tímto zákonem byl s účinností od 1. 1. 2015 doplněn do § 24 zákona o státní sociální podpoře právě odstavec 5 s tím, že nárok na příspěvek na bydlení se spojuje pouze s vlastnictvím nebo nájemním vztahem k bytu, zatímco bydlení v jiných ubytovacích zařízeních a v jiných než obytných prostorech bude řešit pouze doplatek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi (blíže viz sněmovní tisk č. 256/0, část druhá, Čl. III., bod 12., 7. volební období 2013 – 2017, digitální repozitář, www.psp.cz). To znamená, že zatímco doplatek na bydlení může být vyplácen jak v případě bydlení v bytě zkolaudovaném nebo určeném příslušným stavebním úřadem účelově k bydlení, tak k bydlení v jiném než obytném prostoru či ubytovacím zařízení, příspěvek na bydlení je vázán pouze na bydlení v bytě zkolaudovaném nebo určeném příslušným stavebním úřadem účelově k bydlení“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2019, č. j. 6 Ads 269/2018 - 17). Na tento výklad Nejvyšší správní soud navázal v rozsudcích ze dne 28. 11. 2019, č. j. 7 Ads 254/2019 - 16, ze dne 16. 12. 2019, č. j. 10 Ads 21/2019 - 23, nebo ze dne 29. 4. 2020, č. j. 3 Ads 78/2018 - 21. Judikatura Nejvyššího správního soudu se tedy ustálila na závěru, že výplata příspěvku na bydlení je možná, pokud je naplněna formální podmínka v podobě účelového určení užívání obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností jako bytu (srov. také rozsudky ze dne 26. 6. 2018, č. j. 9 Ads 253/2017 - 26, ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Ads 268/2017 - 28, nebo ze dne 18. 12. 2020, č. j. 5 Ads 83/2020 - 23).

[13] Krajský soud se citovanými judikaturními závěry ve svém rozsudku řídil, přičemž na několik uvedených rozsudků výslovně odkázal. Ověřil, že úřad práce založil své rozhodnutí na vyjádření příslušného stavebního úřadu, z něhož plyne, že prostor obývaný stěžovatelem nebyl zkolaudován jako byt a že se nejedná ani o prostor, který je bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Vyjádření bylo vydáno na základě obsahu projektové a stavební dokumentace a opakovaného místního šetření. Dále krajský soud ohledně uspořádání daného prostoru dovodil, že sice sestává ze dvou místností, avšak jeho stavebně technické řešení odporuje § 10 odst. 6 vyhlášky o technických požadavcích na stavby, neboť se přímo z obytné, resp. pobytové místnosti vstupuje do místnosti s WC a sprchovým koutem. Na základě uvedeného krajský soud potvrdil, že prostor obývaný stěžovatelem není bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Takový postup plně odpovídá tomu, že příspěvek na bydlení nelze přiznat, pokud není naplněna formální podmínka v podobě účelového určení obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností jako bytu.

[14] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, proto ji v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[15] Nejvyšší správní soud kasační stížnost sice odmítl, na což v rovině náhrady nákladů řízení obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., avšak k odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného přezkumu (viz již cit. rozsudek č. j. 9 As 83/2021-28, odkazující na usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020 - 33 z 25. 3. 2021). O nákladech řízení o kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tudíž právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak jedná se o věc sociální péče, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. ledna 2022

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu